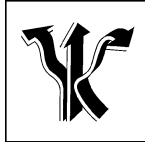

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА”
(для магістрів)

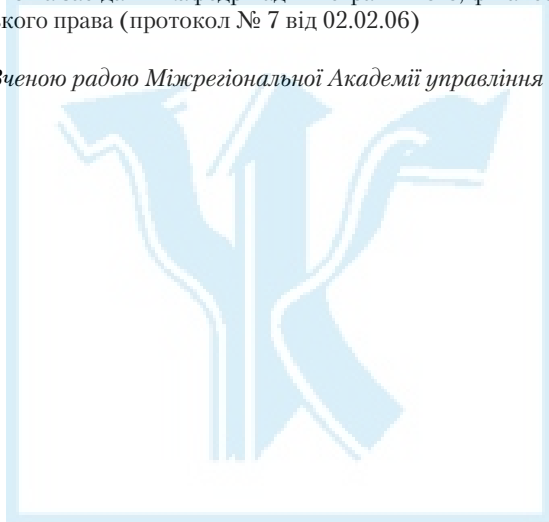
МАУП

Київ 2006

Підготовлено доцентом кафедри адміністративного, фінансового та банківського права *Л. Л. Нескородженою*

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та банківського права (протокол № 7 від 02.02.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Нескороджена Л. Л. Навчальна програма дисципліни “Актуальні проблеми корпоративного права” (для магістрів). – К.: МАУП, 2006. – 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Актуальні проблеми корпоративного права”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Корпоративне право є новим утворенням у системі права України і лише нещодавно сформувалося як окрема галузь права. Самі терміни “корпоративне управління”, “корпоративне право” практично не вживались у вітчизняній правовій науці — їх можна було зустріти лише у працях, присвячених дослідженню зарубіжного законодавства. Розвиток ринкових відносин і поява різних недержавних форм господарювання, більшу частину яких сьогодні становлять господарські товариства, а також значна активізація суспільного життя — створення різних громадських організацій, союзів та інших об’єднань — зумовили появу і розвиток цього нового правового утворення. Незважаючи на те, що сам термін “корпоративне право” все частіше застосовується як в законодавчих актах, так і в літературі, у юристів фактично не сформульований. Немає однакості і щодо кола правовідносин, які регулюються нормами корпоративного права, і щодо його змісту та структури як навчального курсу.

Суттєва перебудова системи управління економікою, яка функціонує в умовах формування та розвитку ринкових відносин — один з найважливіших напрямів програми реформ, які здійснюються в Україні. Особливого значення ця проблема набуває на рівні підприємств, товариств та їх об’єднань, правовий статус яких змінюється докорінно. Підприємства та їх об’єднання перетворюються на об’єкти товарно-грошових відносин, які наділені економічною самостійністю та повністю відповідають за результати своєї господарської діяльності. В цих умовах вони повинні сформувати таку систему управління (менеджменту), яка б забезпечила високу ефективність діяльності підприємств, їх конкурентоздатність і стабільне становище на ринку.

Проблема корпоративного управління полягає ще й в тому, що чинне законодавство не регулює певні питання, що виникають у процесі реалізації корпоративних прав громадян та юридичних осіб. Наприклад, не передбачено відповідальності за порушення норм корпоративного права, є суттєві відмінності в регулюванні питання збільшення статутного капіталу Цивільним і Господарським кодексами України тощо. Відповідно постало питання щодо поглибленого вивчення проблем корпоративного права.

Основна мета цього курсу — сформувати у студентів необхідні правові знання, пов'язані з їхньою професійною підготовкою.

Після вивчення курсу “Актуальні проблеми корпоративного права” студенти повинні

знати:

- особливості правового регулювання корпоративних відносин у контексті сучасних поглядів на менеджмент та управління;
- особливості правового регулювання відносин, що виникають у процесі створення та діяльності різних моделей організацій (підприємств та їх об'єднань) як об'єктів управління;
- різні моделі процесу прийняття рішень і вивчити функції менеджера з персоналу служби управління персоналом організації;

уміти:

- використовувати набуті знання з корпоративного права у практичній діяльності;
- аналізувати джерела права, що стосуються корпоративних правовідносин;
- вміти складати основні документи, пов'язані із здійсненням корпоративного управління.

Змістові модулі: модуль 1 (теми 1–4);
модуль 2 (теми 5–8).

Дисципліна “Актуальні проблеми корпоративного права” передбачає вивчення студентами основних проблем корпоративного права на підставі раніше одержаних знань з теорії держави і права, конституційного права, цивільного та цивільно-процесуального права, корпоративного, господарського та господарсько-процесуального права тощо.

Більш глибоке опанування матеріалом забезпечить ознайомлення з нормативними актами із зазначеної дисципліни, що пропонуються, а також з рекомендованою спеціальною літературою.

За результатами вивчення матеріалу дисципліни “Актуальні проблеми корпоративного права” студенти складають залік.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни

“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА”

№ пор.	Назва змістових модулів і тем
1	Змістовий модуль 1. Зовнішня сфера корпоративного управління Сучасна система процесів і методів корпоративного управління: стан і перспективи розвитку
2	Проблеми управління капіталом у господарських товариствах
3	Управління рухом акцій в системі корпоративного управління
4	Проблеми господарської діяльності господарських товариств
5	Змістовий модуль 2. Внутрішня сфера корпоративного управління Проблеми загальних організаційних засад корпоративного управління
6	Проблеми побудови цілісної системи внутрішньокорпоративного управління
7	Удосконалення управлінської праці – важлива умова підвищення якості корпоративного управління
8	Актуальні проблеми правового забезпечення управління персоналом у корпорації
Разом годин: 81 (лекції – 22; семінарські заняття – 14; самостійна робота – 45)	

ЗМІСТ
дисципліни

“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА”

Змістовий модуль 1. Зовнішня сфера корпоративного управління

Тема 1. Сучасна система процесів і методів корпоративного управління: стан і перспективи розвитку

Визначення процесу управління.

Стадії процесу управління.

Управлінське рішення: його правова природа і структура.

Види управлінських рішень: за ступенем структурованості – не запрограмовані та запрограмовані; за змістом – економічні, соціаль-

ні, організаційні, технічні тощо; за цілями — одно- і багатоцільові; за терміном дії — стратегічні, тактичні, оперативні; залежно від того, хто приймає рішення — індивідуальні та колективні; за рівнем прийняття — на рівні корпорації в цілому, на рівні її структурних підрозділів, на рівні функціональних служб, на рівні окремих працівників; за глибиною дії — одно- і багаторівневі; за спрямуванням — внутрішньоорганізаційні і такі, що адресовані іншим суб'єктам права.

Структура процесу прийняття управлінських рішень: постановка проблеми, розробка варіантів рішень, вибір рішення, організація виконання рішення та його оцінка.

Правове регулювання інформаційного забезпечення прийняття управлінського рішення в корпорації. Критерії ефективності управлінських рішень.

Поняття методу управління. Види методів (загальнонаукові: системний і комплексний підходи, метод моделювання, метод експериментування, конкретно-історичний підхід; методи соціологічних досліджень; конкретні методи корпоративного управління та їх класифікація: методи управління функціональними підсистемами, методи виконання функцій управління, методи прийняття управлінських рішень; методи управління функціональними підсистемами корпорації: аналіз можливостей корпорації на потенційних ринках, нових ринках збуту продукції, розробка маркетингової політики, аналіз і формування системи управління персоналом, управління кар'єрою, планування робочої сили, контроль якості продукції, метод функціонального аналізу та ін.; методи виконання функцій управління та їх класифікація: організаційно-розпорядчі, економічні, соціально-психологічні, прямі, непрямі).

Література [22; 25; 29]

Тема 2. Проблеми управління капіталом у господарських товариствах

Поняття управління капіталом у господарських товариствах. Визначення терміна “власники” у корпоративній сфері. Значення застосування терміна “власники” у корпоративній сфері.

Економічна роль статутного фонду. Способи формування капіталу господарських товариств: акціонерного товариства, товариства з додатковою відповідальністю, товариства з обмеженою відповідальністю, повного та командитного товариства.

Вплив відносин власності на повноваження учасників і контроль у товаристві.

Література [32; 35; 36; 50; 53]

Тема 3. Управління рухом акцій в системі корпоративного управління

Проблема управління рухом акцій.

Основи управління цінними паперами на первинному та вторинному ринках.

Організація розміщення акцій.

Особливості інформування інвесторів.

Роль фондової біржі та систем позабіржової торгівлі.

Фінансові посередники в системі корпоративного управління.

Основні організаційні форми фінансового посередництва.

Література [10–12; 16; 18; 19; 23; 35]

Тема 4. Проблеми господарської діяльності господарських товариств

Проблеми організації господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Використання об'єктів інтелектуальної власності в господарській діяльності.

Поняття інтелектуальної власності та умови охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Об'єкти авторського суміжного та патентного права як товар.

Правове регулювання відносин щодо набуття корпорацією права власності на об'єкти інтелектуальної власності.

Ліцензійні угоди як правова форма передачі права користування на об'єкти інтелектуальної власності. Види ліцензійних угод та їх особливості. Зміст ліцензійних угод. Проблеми оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності. Загальна характеристика законодавства України та міжнародно-правових актів, що регулюють відносини, пов'язані з наданням охорони об'єктам інтелектуальної власності, користуванням таких об'єктів і захистом. Службові об'єкти інтелектуальної власності.

Суб'єкти, які здійснюють правовий захист інтелектуальної власності, та їх компетенція.

Література [3–7; 20; 30; 32]

Змістовий модуль 2. Внутрішня сфера корпоративного управління

Тема 5. Проблеми загальних організаційних засад корпоративного управління

Загальна система управління в господарських товариствах.

Дво-, три-, чотириланкова система управління.

Структура управління господарським товариством.

Проблеми розподілу повноважень між органами управління господарських товариств.

Література [1; 16; 18; 28; 32; 33; 35; 37; 39; 46]

Тема 6. Проблеми побудови цілісної системи внутрішньокорпоративного управління

Методологія створення внутрішньокорпоративної системи управління.

Особливості затвердження внутрішньокорпоративних управлінських документів.

Регулювання основних організаційно-економічних відносин.

Регулювання господарсько-організаційних структур корпорації.

Особливості вибору організаційної структури.

Основні положення щодо організаційних структур.

Література [32; 46]

Тема 7. Вдосконалення управлінської праці – важлива умова підвищення якості корпоративного управління

Управлінські кадри (персонал): визначення та класифікація.

Вимоги до професійної компетенції управлінських кадрів, їх види.

Зміст принципу поділу праці в управлінні (функціональний, структурний, вертикальний, технологічний та професійно-технологічний поділ праці), правові гарантії його реалізації.

Правовий статус керівника, його компетенція та функції у здійсненні корпоративного управління.

Правова природа управлінських рішень. Організація виконання управлінських рішень – важлива функція керівника корпорації.

Підвищення відповідальності та дисципліни праці управлінських кадрів.

Література [21; 29; 41; 44; 51–54]

Тема 8. Актуальні проблеми правового забезпечення управління персоналом у корпорації

Методологічні основи управління персоналом.

Сучасні концепції управління персоналом.

Принципи управління персоналом.

Методи побудови системи управління персоналом.

Методи управління персоналом.

Правовий статус суб'єктів, які здійснюють управління персоналом.

Суть мети і завдання кадрового планування як функція управління персоналом.

Правове регулювання оцінювання, найму та відбору персонала в корпорацію.

Ділова кар'єра в корпорації: поняття, етапи та управління.

Зміст службово-професійного просування.

Правові основи роботи з кадровим резервом.

Функції менеджера з персоналу служби управління персоналом.

Конфлікти в управлінні персоналом та організаційно-правові засоби їх вирішення.

Література [21; 29; 41; 44; 51–54]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти заочної форми навчання повинні виконати контрольну роботу з дисципліни “Актуальні проблеми корпоративного права”.

Контрольна робота передбачає письмові відповіді на запитання з метою виявити рівень знань із зазначеної дисципліни. У процесі підготовки контрольної роботи студенту необхідно вивчити основні законодавчі акти, теоретичні матеріали, рекомендовані до кожної теми.

Відповіді на запитання повинні бути повними, всебічно обґрунтованими, чітко і юридично грамотно сформульованими.

Контрольна робота оформлюється згідно з вимогами. На титульній сторінці студент повинен зазначити назву вузу, кафедри, повну назву дисципліни, своє прізвище та ініціали, прізвище та ініціали викладача, який читає лекції, варіант роботи.

Викладення матеріалу повинно бути стислим, точним, послідовним, самостійним. Механічно переписані роботи не рецензуються і повертаються студентові на повторне виконання. Наприкінці роботи обов'язково наводиться список використаних джерел.

Контрольна робота складається з: теоретичного питання і практичного завдання.

Робота має бути написана розбірливим почерком або надрукована та охайно оформлена. Обсяг контрольного завдання — 10–15 сторінок.

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Проблеми господарської діяльності господарських товариств.

2. На загальних зборах відкритого акціонерного товариства було сформовано спостережну раду в термін, передбачений статутом ВАТ. Проте група акціонерів оскаржила в суді рішення загальних зборів ВАТ, оскільки частина членів спостережної ради не є акціонерами, а один з акціонерів (юридична особа) уповноважив свого працівника за довіреністю здійснювати повноваження у спостережній раді.

Питання:

1. Який порядок формування органів управління ВАТ?
2. Який статус спостережної ради ВАТ? Чи є вона органом управління?
3. Хто має право входити до складу спостережної ради? Чи можуть особи, які не є акціонерами, та юридичні особи — акціонери входити до спостережної ради ВАТ?

Варіант 2

1. Актуальні проблеми правового забезпечення управління персоналом в корпорації.

2. Голова правління відкритого акціонерного товариства “Ліга” (він же власник 60 % акцій), зловживаючи своїм посадовим становищем, завдавав шкоду підприємству. Він безкоштовно або за заниженими цінами забирав зі складу товарно-матеріальні цінності, укладав не вигідні для ВАТ договори.

Питання:

1. Чи мав би право власник 60 % акцій, не обіймаючи посади голови правління ВАТ, укладати договори та діяти іншим чином від імені ВАТ?

2. Який орган може відкликати членів виконавчого органу ВАТ (правління)? Чи матиме при цьому значення кількість акцій, що перебувають у власності акціонера?
3. Що можна порадити акціонерам у ситуації, що склалася?

Варіант 3

1. Проблеми управління капіталом у господарських товариствах.
2. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку вирішила перевірити правильність і законність відчуження акцій ВАТ “Приправа”. З цією метою працівники Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку витребували з ВАТ “Приправа” документи про договори, які були укладені щодо акцій згаданого ВАТ за останні п’ять років. Проте ВАТ відмовився надавати таку інформацію, аргументуючи це тим, що вони не мають права розголошувати інформацію стосовно власників акцій, тому що це конфіденційна інформація.

Питання:

1. Які повноваження Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо перевірки діяльності ВАТ?
2. Чи є інформація стосовно власників акцій конфіденційною?

Варіант 4

1. Роль фінансових посередників у системі корпоративного управління.

2. Державна податкова адміністрація звернулася до ВАТ з попередженням про притягнення ВАТ до відповідальності з таких причин:

- ВАТ проводить додаткову емісію без рішення загальних зборів акціонерів;
- ВАТ здійснює перевезення пасажирів. Цей вид діяльності відповідно до законодавства потребує ліцензії. А у ВАТ термін ліцензії закінчився рік тому;
- ВАТ не опублікувало інформацію про свою фінансово-господарську діяльність за 2004 рік.

ВАТ з цими доводами не погодилося за таких підстав:

- відповідно до Закону України “Про господарські товариства” збільшення статутного фонду акціонерного товариства не більш як на 1/3 можливо за рішенням правління за умови, що таке передбачено статутом. Тобто, у зв’язку з тим, що додаткова емісія є в межах 1/3 статутного капіталу, відповідно рішення загальних зборів акціонерів не потребується;

- Державна податкова адміністрація не має права перевіряти наявність ліцензії. Це повноваження ліцензійного органу;
- Державна податкова адміністрація не має права перевіряти, чи опублікувало ВАТ інформацію про свою фінансово-господарську діяльність за 2004 рік.

Питання:

1. Які повноваження Державної податкової адміністрації щодо перевірки діяльності господарських товариств?
2. Хто в цій ситуації правий?

Варіант 5

1. Управління працею в корпорації.

2. У 1998 р. між закритим акціонерним товариством “АТАС” і акціонерним банком “Облбудбанк” було укладено кредитний договір, за яким ЗАТ отримало кредит у сумі 100 тис. грн, під 45 % річних. Із боку позичальника цей договір підписано віце-президентом. У 2002 р. ЗАТ пред’явило позов про визнання недійсним кредитного договору, посилаючись на те, що договір укладено товариством на край не вигідних для нього умовах. Крім того, у позові зазначалося, що за статутом ЗАТ право здійснювати дії від імені товариства та представляти товариство у відносинах з юридичними та фізичними особами без довіреності надано лише президенту товариства. Віце-президент діє від імені товариства за довіреністю і не має права без рішення загальних зборів акціонерів укладати угоди на суму понад 50 тис. грн. Банк позов не визнав, посилаючись на накази президента ЗАТ від 8 квітня 1994 р. № 11 про призначення на посаду віце-президента та від 2 лютого 1997 р. № 14-К про визначення повноважень віце-президента ЗАТ, за якими віце-президент мав право без довіреності діяти від імені товариства.

Питання:

1. Чи мають зазначені накази директора юридичне значення, якщо не внесені відповідні зміни до статуту товариства?
2. Чи є підставою для визнання договору недійсним його незатвердження (непогодження) із вищим органом акціонерного товариства?
3. Яке рішення повинен прийняти суд?

Варіант 6

1. Управління рухом акцій на первинному і вторинному ринках.
2. Між ВАТ “Елекон” і ТОВ “Радіо” було укладено договір поставки, за яким ВАТ зобов’язано було поставити радіоапаратуру. Термін виконання – 1 вересня 2005 р. Однак в зазначений термін поставка не відбулася. ТОВ подало на ВАТ позов до суду про стягнення неустойки в розмірі 200 тис. грн. Виявилося, що поставка не сталася з вини відділу поставки ВАТ. Однак зазначений відділ свою вину заперечував, стверджуючи, що бухгалтерія їм заборонила здійснювати будь-які дії з відвантаження продукції, якщо не буде попередньої оплати поставки та дозволу бухгалтерії на відвантаження продукції. Бухгалтерія також заперечувала свою вину, зазначаючи, що з юридичного відділу їм взагалі ніякого договору не передавали і вони про поставку нічого не знають. Юридичний відділ стверджував, що договір передали і відділу поставки, і бухгалтерії.

Питання:

1. Хто несе відповідальність у цій ситуації?
2. Який порядок введення договірної роботи на підприємствах?

Варіант 7

1. Корпоративні прецеденти.
2. Петров прийняв рішення створити відкрите акціонерне товариство. Всі акції він вирішив купити сам. Подавши документи на реєстрацію свого товариства, Петров отримав відмову у зв’язку з тим, що відповідно до Господарського кодексу України та Закону України “Про господарські товариства” не може бути в акціонерному товаристві лише один акціонер. Петров послався на Цивільний кодекс України, який надає можливість створювати акціонерне товариство одній особі. Однак державний реєстратор відмовив, зазначивши, що в господарській діяльності застосовується Господарський кодекс України. Цивільний кодекс України береться до уваги лише в зобов’язальних правовідносинах.

Питання:

1. Чи правомірна відмова працівника держадміністрації?
2. Норми якого кодексу необхідно брати до уваги під час створення господарського товариства?

Відповідь обґрунтуйте.

Варіант 8

1. Об'єкти авторського та суміжного права, патентного права як товар. Порядок використання результатів інтелектуальної власності під час здійснення господарської діяльності.

2. Один із учасників товариства з обмеженою відповідальністю виїхав за кордон на постійне місце проживання. Решта учасників вирішила виключити його зі складу ТОВ і ввести іншу особу. Прийнявши відповідне рішення і склавши протокол, вони звернулися до держадміністрації із проханням зареєструвати зміни до установчих документів, але їм було відмовлено із посиланням на те, що вивести учасника можна лише за його згодою.

Питання:

1. Чи правомірна відмова держадміністрації?
2. Яким чином можна довести, що учасник систематично не виконує обов'язки, покладені на нього товариством?
3. Що робити з часткою у статутному фонді учасника, який виїхав за кордон?

Варіант 9

1. Регулювання господарсько-організаційних структур корпорації.

2. У ТОВ "Світанок" помер один з учасників. Двоє його спадкоємців (син Іван і дочка Ірина) вирішили стати учасниками ТОВ. Однак учасники ТОВ не дали згоду на те, щоб Іван став учасником товариства. Крім того, вони відмовились виплачувати йому частку, аргументуючи це тим, що його сестра стане учасником товариства і він повинен вимагати з неї свою частину спадкового майна у статутному капіталі товариства. Іван подав позов до суду.

Питання:

1. Який порядок спадкування часток у товаристві з обмеженою відповідальністю?
2. Чи відрізняється порядок спадкування акцій від порядку спадкування часток?
3. Який буде наслідок відмови учасників від надання згоди на вступ спадкоємців як учасників?
4. Чи буде задоволений позов Івана? Чи матиме значення те, що його сестрі згоду на участь у товаристві надали?

Варіант 10

1. Управлінські рішення: поняття, види, основні вимоги до документів.

2. За рішенням керівника казенне підприємство “Ресурси України” у м. Харкові вступило до асоціації “Український капітал” за погодженням з Харківською обласною радою. Прокурором області було винесено протест на прийняте казенним підприємством рішення.

Питання:

1. Чи правомірний протест прокурора?
2. Чи має право казенне підприємство вступати до господарських об'єднань?

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Види управлінських рішень.
2. Визначення процесу управління.
3. Визначення терміна “власники” в корпоративній сфері.
4. Використання об'єктів інтелектуальної власності під час здійснення господарської діяльності.
5. Вимоги до професійної компетенції управлінських кадрів та їх види.
6. Вплив відносин власності на повноваження учасників і контроль у товаристві.
7. Дво-, три-, чотириланкова система управління.
8. Ділова кар'єра в корпорації: поняття, етапи та управління.
9. Економічна роль статутного фонду.
10. Загальна система управління в господарських товариствах.
11. Зміст принципу поділу праці в управлінні (функціональний, структурний, вертикальний, технологічний і професійно-технологічний поділ праці) та правові гарантії його реалізації.
12. Зміст службово-професійного просування по службі.
13. Конфлікти в управлінні персоналом та організаційно-правові засоби їх вирішення.
14. Корпоративне право в суб'єктному та об'єктному значенні.
15. Ліцензійні угоди як правова форма передачі права користування на об'єкти інтелектуальної власності.
16. Методи побудови системи управління персоналом.
17. Методи управління персоналом.

18. Методологічні основи управління персоналом.
19. Методологія створення внутрішньокорпоративної системи управління.
20. Об'єкти авторського та суміжного права, патентного права як товар.
21. Організація розміщення акцій.
22. Основи управління цінними паперами на первинному та вторинному ринках.
23. Основні організаційні форми фінансового посередництва.
24. Основні положення щодо організаційних структур.
25. Особливості вибору організаційної структури.
26. Особливості затвердження внутрішньокорпоративних управлінських документів.
27. Особливості інформування інвесторів.
28. Підвищення відповідальності та дисципліни праці управлінських кадрів.
29. Поняття інтелектуальної власності та умови охорони об'єктів інтелектуальної власності.
30. Поняття управління капіталом у господарських товариствах.
31. Правова природа управлінських рішень. Організація виконання управлінських рішень — важлива функція керівника корпорації.
32. Правове регулювання відносин щодо набуття корпорацією права власності на об'єкти інтелектуальної власності.
33. Правове регулювання найму, оцінки та відбору персоналу в корпорацію.
34. Правовий статус керівника, його компетенція та функції при здійсненні корпоративного управління.
35. Правовий статус суб'єктів, які здійснюють управління персоналом.
36. Правові основи роботи з кадровим резервом.
37. Принципи управління персоналом.
38. Проблема управління рухом акцій.
39. Проблеми організації господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.
40. Проблеми розподілу повноважень між органами управління господарських товариств.
41. Регулювання господарсько-організаційних структур корпорації.

42. Регулювання основних організаційно-економічних відносин.
43. Роль фондової біржі та систем позабіржової торгівлі.
44. Способи формування капіталу господарських товариств: акціонерного товариства, товариства з додатковою відповідальністю, товариства з обмеженою відповідальністю, повного та командитного товариства.
45. Стадії процесу управління.
46. Структура процесу прийняття управлінських рішень: постановка проблеми, розробка варіантів рішень, вибір рішення, організація виконання рішення та його оцінка.
47. Структура управління господарським товариством.
48. Суб'єкти, які здійснюють правовий захист інтелектуальної власності, та їх компетенція.
49. Суть мети і завдання кадрового планування як функція управління персоналом.
50. Сучасні концепції управління персоналом.
51. Управлінське рішення: його правова природа і структура.
52. Управління рухом акцій в системі корпоративного управління.
53. Управлінські кадри (персонал): визначення та класифікація.
54. Фінансові посередники в системі корпоративного управління.
55. Функції менеджера з персоналу служби управління персоналом.
56. Корпоративні прецеденти.
57. Локальні корпоративні норми.
58. Матеріально-правові питання відповідальності директорів
59. Правління. Склад правління та порядок його затвердження.
60. Основні завдання та компетенція правління. Права та обов'язки членів правління.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Господарський кодекс України.*
2. *Господарський процесуальний кодекс України.*
3. *Закон України “Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем” від 05.11.97 // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 122–133.*

4. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.93 // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — Ст. 32.
5. Закон України “Про охорону прав на зазначення походження товарів” від 16.06.99 // Офіційний вісник України. — 1999. — № 28. — Ст. 1371.
6. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів та послуг” від 15.12.93 // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — Ст. 36.
7. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки” від 15.12.93 // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — Ст. 34.
8. Закон України “Про Антимонопольний комітет України” від 26 листопада 1993 р.
9. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 р.
10. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30 жовтня 1996 р.
11. Закон України “Про цінні папери та фондову біржу” від 18 червня 1991 р.
12. *Методика* оцінки державних корпоративних прав: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 2 серпня 1999 р.
13. *Основні* концептуальні підходи до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2004 р.
14. *Положення* про реєстр державних корпоративних прав: Затв. наказом Національного агентства України з управління державними корпоративними правами від 14.05.99.
15. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про управління корпоративними правами держави” від 15 травня 2000 р.
16. *Цивільний кодекс* України.
17. *Цивільний процесуальний кодекс* України.

Додаткова

18. *Акціонерні товариства. Організація та діяльність.* — К.: Фонд держ. майна України, 1997. — 344 с.
19. *Андрущенко І.* *Форми та методи державного контролю на ринку цінних паперів* // *Право України.* — 2002. — № 2. — С. 47–49.

20. *Бованенко Т.* Промисловий зразок (дизайн) як об'єкт правової охорони // Інтелектуальна власність. — 2000. — № 6; 7. — С. 12–16.
21. *Бурцев В. В.* Внутренний контроль: основные понятия и организация проведения // Менеджмент в России и за рубежом. — 2002. — № 4. — С. 38–40.
22. *Венделин А. Г.* Подготовка и принятие управленческого решения. — М.: Экономика, 1977.
23. *Вінник О., Щербина В. С.* Акціонерне право: Навч. посіб. / За ред. проф. В. С. Щербини. — К., 2000. — 544 с.
24. *Вінник О. М.* Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. — К., 2003. — 352 с.
25. *Волгин А. П., Матирко В. П., Модин А. А.* Управление персоналом в условиях рыночной экономики: опыт ФРГ. — М.: Дело, 1992.
26. *Гончарова І.* Холдинг у країнах перехідної економіки як специфічне об'єднання підприємств // Підприємство, господарство і право. — 2002. — № 7. — С. 13–15.
27. *Господарське право: Практикум / В. С. Щербина, Г. В. Пронська, О. М. Вінник та ін.; За заг. ред. В. С. Щербини.* — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 320 с.
28. *Господарський кодекс України: Коментар.* — Х.: ТОВ “Одісей”, 2004. — 848 с.
29. *Грачев М. В.* Суперкадры: управление персоналом в международной корпорации. — М.: Дело, 1993.
30. *Довгий С. О., Тацій В. Я.* Перспективи розвитку відносин у сфері інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. — 1999. — № 5. — С. 3–7.
31. *Договори у підприємницькій діяльності / Уклад. О. Руденок, В. Кузнецов.* — Х.: Фактор, 2003. — 192 с.
32. *Євтушевський В. А.* Основи корпоративного управління: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2002. — 317 с.
33. *Задихайло Д. В., Кібенко О. Р., Назарова Г. В.* Корпоративне управління: Навч. посіб. — Х., 2003. — 688 с.
34. *Івченко О. М.* Перевірки органами контролю суб'єктів підприємництва. Досвід захисту. — К.: Юстиніан, 2003. — 184 с.
35. *Кашанина Т. В.* Хозяйственные товарищества и общества. — М.: ИНФРА-М; Кодекс, 1999. — 345 с.

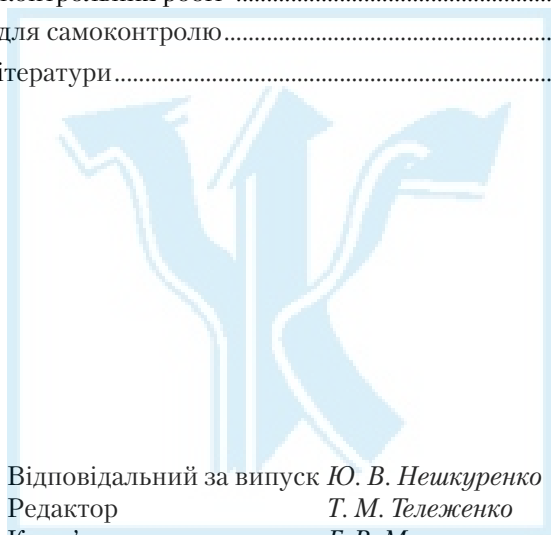
36. *Кибенко Е. Р.* Корпоративное право Великобритании. Законодательство. Прецеденты. Комментарии. — К.: Юстиниан, 2003. — 368 с.
37. *Кибенко Е. Р.* Корпоративное право Украины: Практик. пособие. — К., 2000.
38. *Контроль і перевірки підприємницької діяльності // Бюлетень законодавства і юридичної практики України.* — 2004. — № 8. — 400 с.
39. *Коссак В., Бачун О.* Практика вирішення спорів, пов'язаних з реалізацією корпоративних прав (за матеріалами узагальнення практики Господарського суду м. Києва) // *Право України.* — 2003. — № 12. — С. 54–57.
40. *Кравчук О.* Проблеми класифікації юридичних осіб за новим законодавством України // *Право України.* — 2004. — № 6. — С. 102–105.
41. *Красовский Ю. Д.* Управление поведением в фирме. — М.: ИНФРА-М, 1997.
42. *Кройтор В. А.* Гражданский процесс. — Харьков: Эспада, 2002. — 288 с.
43. *Кройтор В. А.* Защита прав и интересов в суде: Науч.-практ. пособие. — Харьков: Эспада, 2002. — 528 с.
44. *Курицын А. Н.* Секрет эффективной работы: опыт США и Японии для предпринимателей и менеджеров. — М.: Изд-во стандартов, 1994.
45. *Ламбен Ж.* Стратегический маркетинг: европейская перспектива: Пер. с фр. — СПб.: Наука, 1996.
46. *Небава М. І.* Теорія корпоративного управління: вузлові питання: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2004. — 295 с.
47. *Петруся Ю. Є.* Акціонерні товариства в Україні: проблеми емітентів та інвесторів. — Дніпропетровськ, 2000. — 100 с.
48. *Підприємницьке право: Практикум / Л. В. Ніколаєва, О. В. Старцев, П. М. Пальчик, О. О. Бакалінська.* — К.: Істина, 2002. — 200 с.
49. *Полешко А.* Становлення в Україні корпоративного права (наук.-практ. конф.) // *Право України.* — 2003. — № 11. — С. 162–171.
50. *Саніахметова Н.* Поняття суб'єктів підприємницької діяльності // *Право України.* — 2001. — № 9. — С. 29–33.

51. *Травин В. В., Дятлов В. А.* Кадровый резерв и оценка результативности труда управленческих кадров. — М., 1995.
52. *У пошуках* кращого директора (Корпоративне управління в перехідній та ринковій економіці). — К.: Основи, 1996. — 189 с.
53. *Управление персоналом* в условиях социальной рыночной экономики / Под ред. Р. Марра, Г. Шмидта. — М.: Изд-во МГУ, 1997.
54. *Щербина В. С.* Господарське право України. — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 480 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Актуальні проблеми корпоративного права”	5
Зміст дисципліни “Актуальні проблеми корпоративного права”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	9
Варіанти контрольних робіт	10
Питання для самоконтролю	15
Список літератури	17

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуненко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *Г. В. Макуха*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2526

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП